

Yrd. Doç. Dr. AHMET HAMDİ TOPAL

KTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Uluslararası Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

**ULUSLARARASI
CEZA YARGILAMALARINDA
CİNSEL SUÇLAR**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xv
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

SİLAHLI ÇATIŞMALARDA CİNSEL ŞİDDET: AMACI, TARİHÇESİ VE ULUSLARARASI BELGELERDEKİ YERİ

I. GENEL OLARAK CİNSEL ŞİDDET KAVRAMI	9
II. CİNSEL ŞİDDET-SİLAHLI ÇATIŞMA İLİŞKİSİ VE CİNSEL ŞİDDETİN SEBEPLERİ	14
A. BİR SAVAŞ ARACI OLARAK CİNSEL ŞİDDET	15
1. Etnik Temizlik	20
2. Soykırım	22
3. Hedef Toplumu Kontrol Altına Almak	25
4. Düşmanı Aşağılamak ve Küçük Düşürmek	26
5. Propaganda Aracı Olarak Kullanmak	28
6. Bilgi Elde Etmek	30

B. GÜÇ VE HÂKİMİYETİN SEMBOLÜ OLARAK CİNSEL ŞİDDET	31
C. İNTİKAM AMACIYLA CİNSEL ŞİDDET	32
D. ASKERLERİ EĞLENDİRMEK VE SAVAŞMA ARZULARINI ARTIRMAK AMACIYLA CİNSEL ŞİDDET	33
E. BİREYSEL AMAÇLAR DOĞRULTUSUNDA CİNSEL ŞİDDET	35
III. CİNSEL ŞİDDETİN FAİL VE MAĞDURU	37
A. FAİL	37
B. MAĞDUR.....	42
IV. CİNSEL ŞİDDETİN BİREYSEL VE TOPLUMSAL SONUÇLARI	45
V. SİLAHLI ÇATIŞMALARDA UYGULANAN CİNSEL ŞİDDETİN TARİHÇESİ VE ULUSLARARASI HUKUKTA CİNSEL ŞİDDET YASAĞININ NORMATİF ÇERÇEVESİ.....	52
A. YIRMİNCİ YÜZYIL ÖNCESİ DÖNEM.....	56
B. YIRMİNCİ YÜZYILIN BAŞINDAN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞINA KADAR DEVAM EDEN DÖNEM.....	60
C. BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI (1914–1918).....	61
D. İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI VE SAVAŞ SONRASINDA KURULAN ÖZEL (AD HOC) MAHKEMELER	63
1. Savaş Döneminde Avrupa’da Yaşanan Cinsel Şiddet.....	63
2. Savaş Döneminde Asya’da Yaşanan Cinsel Şiddet	65
3. Savaş Sonrasında Yapılan Yargılamalar.....	70
a. Nürnberg Mahkemesi	71
b. Tokyo Mahkemesi	73
c. Yapılan Diğer Yargılamalar	75
E. 1949 CENEVRE SÖZLEŞMELERİ	78
F. BM TARAFINDAN KURULAN ÖZEL (AD HOC) MAHKEMELER	87
1. Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi	87

2. Ruanda Uluslararası Ceza Mahkemesi	93
3. EYUCM ve RUCM'nin Cinsel Suçlar Açısından Değerlendirilmesi.....	98
G. ULUSLARARASI KARMA CEZA MAHKEMELERİ	100
H. ULUSLARARASI CEZA MAHKEMESİ.....	102
1. Kuruluş Aşaması.....	102
2. Yargı Yetkisi ve Cinsel Suçlar.....	104

İkinci Bölüm

ULUSLARARASI SUÇ KATEGORİLERİ VE CİNSEL SUÇLAR

I. SOYKIRIM SUÇU VE CİNSEL SUÇLAR.....	113
A. SOYKIRIM SUÇU.....	113
1. Tanımı.....	114
2. Suçun Unsurları.....	117
a. Korunan Grup.....	117
b. Manevi Unsur	121
aa. Kastın varlığı	123
bb. Kastın Grubu Yok Etmeye Yönelmesi	126
cc. Suçun Maddi Unsuru	129
B. SOYKIRIM SUÇUNUN MADDİ UNSURU VE CİNSEL SUÇLAR.....	130
1. Grup Üyelerinin Öldürülmesi.....	134
2. Grup Üyelerine Ciddi Surette Bedenî ve Zihnî Zarar Verilmesi.....	137
3. Grubu Yok Etme Kastıyla Hayat Şartlarının Zorlaştırılması.....	143
4. Grup İçinde Doğumları Önlemeye Yönelik Tedbirler Dayatma.....	146
5. Gruba Ait Çocukların Başka Gruba Zorla Nakli	150

II. İNSANLIĞA KARŞI İŞLENEN SUÇLAR VE CİNSEL SUÇLAR.....	152
A. İNSANLIĞA KARŞI İŞLENEN SUÇLAR.....	152
1. Tanımı.....	152
2. İnsanlığa Karşı İşlenen Suçların Unsurları	156
a. Suç Teşkil Eden Fiilin Herhangi bir Sivil Topluluğa Yöneltilmiş Yaygın veya Sistematik Bir Saldırının Parçası Olması.....	157
aa. Saldırının Varlığı	158
bb. Saldırının Yaygın veya Sistematik Olması.....	160
cc. Saldırının Herhangi Bir Sivil Nüfusa Yöneltilmiş Olması	163
dd. Devlet veya Örgüt Politikasının Varlığı	165
b. Manevi Unsur.....	167
B. İNSANLIĞA KARŞI İŞLENEN SUÇU OLUŞTURAN FİİLLER VE CİNSEL SUÇLAR	168
1. Irza Tecavüz.....	169
a. EYUCM ve RUCM Uygulaması	171
aa. Akayesu Kararı	172
bb. Furundzija Kararı	175
cc. Kunarac Kararı	179
b. UCM Düzeninde Irza Tecavüz Suçu	184
2. Cinsel Kölelik.....	193
3. Fuhşa Zorlama	202
4. Gebeliğe Zorlama	205
5. Zorla Kısırlaştırma.....	212
6. Benzer Ağırlık Taşıyan Diğer Cinsel Şiddet Biçimleri	215
7. İşkence.....	217
a. İşkence Yasağının Kapsamı ve Unsurları.....	217
b. Cinsel Şiddet ve İşkence Yasağı.....	228
8. Zulmetme	231
9. Diğer İnsanlık Dışı Fiiller.....	238

III. SAVAŞ SUÇLARI VE CİNSEL SUÇLAR.....	242
A. SİLAHLI ÇATIŞMALAR HUKUKU	242
B. SAVAŞ SUÇLARI.....	246
1. Savaş Suçlarının Türleri.....	250
a. 1949 Cenevre Sözleşmeleri'nin Ağır İhlalleri Sistemi.....	254
aa. Ağır İhlaller Sisteminin Uygulanabilmesi İçin Aran Şartlar	257
aaa. Genel Şartlar.....	257
bbb. Özel Şartlar.....	262
b. Savaş Kanun ve Âdetlerinin Diğer İhlalleri.....	267
C. ROMA STATÜSÜ'NDEKİ DÜZENLEME	269
1. Uluslararası Silahlı Çatışmalarda İşlenen Savaş Suçları	272
a. 1949 Cenevre Sözleşmeleri'nin Ağır İhlalleri	273
b. Uluslararası Silahlı Çatışmalarda Uygulanabilir Savaş Kanun ve Âdetlerinin Diğer Ciddi İhlalleri	276
2. Uluslararası Olmayan Silahlı Çatışmalarda İşlenen Savaş Suçları	279
a. 1949 Cenevre Sözleşmeleri'nin Ortak 3. Maddesinin Ciddi İhlalleri.....	281
b. Uluslararası Olmayan Silahlı Çatışmalarda Uygulanabilir Savaş Kanun ve Âdetlerinin Diğer Ciddi İhlalleri	283
D. SAVAŞ SUÇU OLUŞTURAN FİİLLER VE CİNSEL SUÇLAR	286
1. İşkence Suçu	287
a. Fiilin Ağır Acı veya İstiraba Neden Olması	289
b. Fiilin Yasaklanmış Amaçlar Doğrultusunda İşlenmiş olması	291
2. İnsanlık Dışı Muamele.....	293
3. Biyolojik Deneyler	296
4. Kasten Büyük Bir İstiraba Sebep Olma.....	297

5. Yaralayarak Sakat Bırakma	299
6. Zalimane Muamelede Bulunma	300
7. Kişi Haysiyetine Hakaret	301
8. Irza Tecavüz, Cinsel Kölelik, Fuhşa Zorlama, Gebeliğe Zorlama, Zorla Kısırlaştırma veya 1949 Cenevre Sözleşmeleri'nin Ağır İhlaline Neden Olan Diğer Herhangi Bir Cinsel Şiddet Biçimine Başvurulması.....	305
a. Irza Tecavüz	306
b. Cinsel Kölelik	307
c. Fuhşa Zorlama	308
d. Gebeliğe Zorlama	308
e. Zorla Kısırlaştırma	309
f. Cinsel Şiddet	309
GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	311
KAYNAKÇA	325